Läs mer på **folkhalsasverige.se**

DIN HUD

MISSA INTE:

LEO Pharma
Atopiskt eksem har stor inverkan på många patienters livskvalitet och livsval
Sida 5

Mona Ståhle
Intensiv forskning kan bidra till ökad livskvalitet för psoriasispatienter
Sida 8

mediaplanet

Syftet med Din Hud är att öka uppmärksamheten och kunskapen kring människans största organ

I DETTA NUMMER

04

Expertpanel
Experterna svarar på hur patienters och konsumenters förväntningar påverkar morgondagens hudkräm

06

Andreas Sonesson
Intensiv forskning ger nytt hopp för patienter med atopiskt eksem

11

Marcus Schmitt-Egenolf
Sundare levnadsvanor och mer samarbete är nyckeln till förbättring

Projektledare: **Cajsa Holm** (cajsa.holm@mediaplanet.com) Verkställande direktör: **Axel Landberg** Redaktionschef: **Tim Sobek** Distribution: **Svenska Dagbladet,** 14-09-2021 Tryckeri: **V-tab** Mediaplanet kontaktinformation: E-post: **tim.sobek@mediaplanet.com** Omslagsfoto: **Tim Sobek**, Modell: **Lisa Widén**

facebook.com/MediaplanetSverige

@Mediaplanet_se

Återvinn gärna tidningen

LEDARE

DIN HUD OCH ATOPISKT EKSEM

Gömd och glömd folksjukdom i huden, vårt största och synligaste organ

Huden är något av det första vi ser hos varandra och i spegeln. Huden är också vårt största organ och något vi kanske inte tänker på så mycket eller tror bara ska finnas där. För en del av oss är huden dock dysfunktionell och något som vi tänker på konstant. Då kan vi ha drabbats av en hudsjukdom som till exempel atopiskt eksem eller psoriasis. Som du kommer lära dig mer om i denna tidning så är dessa kroniska inflammatoriska hudsjukdomar och går inte att bota helt.

FOTO: PRIVAT

Linnéa Elfving
Styrelseledamot
Atopikerna

Närmare en miljon människor i Sverige lider av hudsjukdomen atopiskt eksem, en gömd och glömd folksjukdom. Sjukdomsbördan för atopiskt eksem, alltså hur pass sjukdomen påverkar vårt vardagliga liv, ligger i topp tio på WHO's lista över icke dödliga sjukdomar. Studier om livskvalitet vid atopiskt eksem visar att den är mer negativt påverkande jämfört med många andra kroniska sjukdomar. Det finns en klar ökad risk för psykisk ohälsa så som depression.

Standardiserade verktyg för vårdmöten och behandlingsuppföljning
För att komma åt den mångfald av problem som kan uppstå med atopiskt eksem är det viktigt med en behandlingsplan med tydliga mål utifrån en överenskommelse mellan dig och din vårdgivare. Om du träffar någon i vården för att prata om symptom kan du se det som vilket annat möte som helst som du har med jobbet eller föreningen, oavsett om du träffar någon på vårdcentralen eller en specialist. Bra möten kräver förberedelse och ett gemensamt underlag - i detta fall en plan med behandlingsmål inklusive steg och tidslinje. Förutsättningar för att kunna förbereda sig skiljer; patienter med atopiskt eksem kan vara barn, äldre eller bara inte lika pålästa på området. För en god och jämlik vård är det viktigt med verktyg så som en behandlingsplan, som din vårdgivare ska kunna förse dig med.

Minimum för god och jämlik vård
Även tydlighet kring olika behandlingar ökar jämlikheten i vården. För atopiskt eksem finns därför en behandlingstrappa som visar på aktuella behandlingsmöjligheter beroende på eksemets svårighetsgrad. En bas i botten och därefter behandling som intensifieras om behandlingsresultat är otillräckligt. Det är här behandlingsplanen blir så viktig – om du inte blir hjälpt trots att du följer det din vårdgivare ordinerat har du rätt att få din behandling utvärderad och justerad. Det är inte orimligt att sätta ett mål att bli såväl klåd- som besvärsfri. Få känner till detta och allt för många kämpar på underbehandlade. Det finns både vårdgivare och patientföreningar som Atopikerna som kämpar för att få verktyg som behandlingsplan och behandlingstrappan på plats. Ett självklart minimum för god och jämlik vård är när vi som patienter går hem med en behandlingsplan med ett relevant, välformulerat och tidsangivet mål samt en bra behandling.

> Det är inte orimligt att sätta ett mål att bli såväl klåd- som besvärsfri

Atopikerna
Atopikernas mål är att bidra till en jämlik vård i hela Sverige. I detta inslag kan du läsa om hur det är att leva med en hudsjukdom som atopiskt eksem samt om den enorma utveckling som kommer inom flera behandlingsområden. Känner du igen dig eller vill veta mer? Tveka inte att kontakta patientföreningar för stöd!

NÄR DENNA TIDNING GES UT (14/9) ÄR DET INTERNATIONELLA DAGEN FÖR ATOPISKT EKSEM (WORLD AD-DAY)

VILL DU VETA MER? BESÖK: WWW.ATOPIKERNA.SE

KONTAKTA: ATOPIKERNA@ASTMAOALLERGI-FORENING.SE

Text
Linnéa Elfving

EN BRA BEHANDLINGSPLAN INNEHÅLLER:

#1
Namn och kontaktuppgifter till din vårdgivare

#2
En status av eksemet här och nu, men också en status av den mentala hälsan om det är aktuellt.

#3
En målbild, både på kort och lång sikt. Ex längre sammanhållen sömn, minskad upplevd klåda, hitta en mjukgörande kräm som passar dagtid, läka ut eksemen etc.

#4
Planerade åtgärder tydligt beskrivet; ex läkemedel tillsammans med ordination, eller mindfulness gånger antal ggr i veckan, eller sömnrutiner, eller undvikande av försämringsfaktorer i vardagen eller att genomgå en patientutbildning hos sjuksköterska etc.

#5
Uppföljning och utvärdering; När hörs vi och utvärderar denna plan? Är målen uppfyllda? Var det rätt åtgärder eller behöver vi testa något annat?

Atopikerna Astma och Allergiförbundet

På Atopikernas hemsida kan du ladda ned en mall för din individuella behandlingsplan, www.atopikerna.se

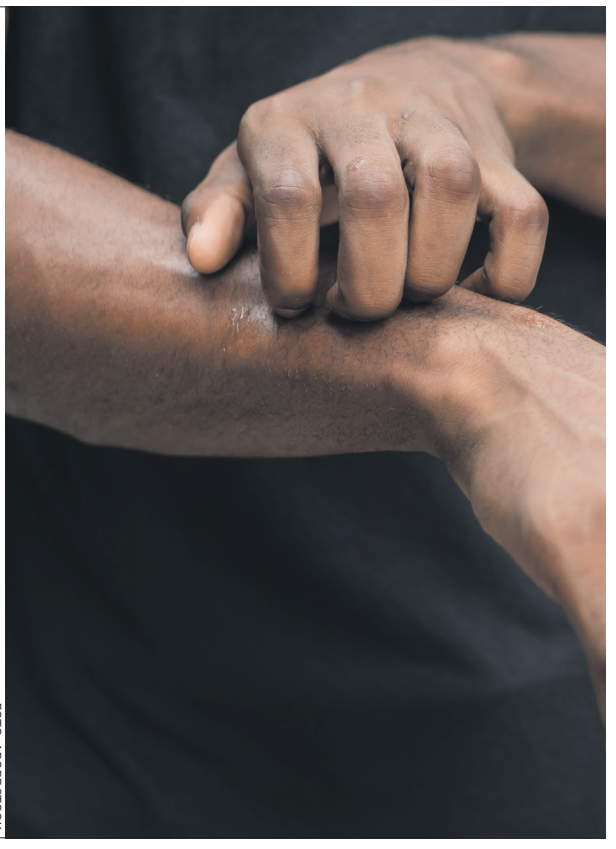

FOTO: ADOBE STOCK

Denna artikel är **i samarbete med Galenica.**

GALENICA
PARTNER IN PHARMACEUTICAL TECHNOLOGY

En pålitlig partner för hud och miljö

Patienter med atopisk dermatit som kontinuerligt använder sig av en mjukgörande kräm får ett bättre behandlingsresultat och i förlängningen ofta en förbättrad livskvalitet. Läkemedelsbolaget Galenicas ambition är att ge användaren en bättre följsamhet i behandlingen av eksem. Bolaget har i delar av produktsortimentet, valt att satsa på hållbara och vegetabiliska produkter.

Text Annika Wihlborg & Susanne de Mello

Atopisk dermatit och torr hud kännetecknas av intensiv klåda, torrhet, fjällande hud och återkommande eksem. Det är en vanligt förekommande kronisk inflammatorisk hudsjukdom, som har en livstidsprevalens med betydande effekter på livskvaliteten.

Galenica valde 2004 att satsa på läkemedel för bland annat atopisk dermatit eftersom de vill att patienterna bibehåller motivationen att fortsätta med en mjukgörande behandling som ger ett förbättrat utfall.

–Vi jobbar mycket med att produkterna ska vara användarvänliga när det kommer till doft och konsistens. Man får heller inte glömma bort vikten av kontinuitet, regelbundenhet och hur patienten upplever känslan på huden. Vi ser en efterfrågan på produkter som är neutrala i doften och att känslan på huden ska vara kosmetiskt tilltalande. Patienten blir då motiverad att upprätthålla behandlingen i vardagen, vilket är en förutsättning för ett lyckat och ihållande resultat. Mindre bra behandlingsresultat beror ofta på att användaren inte varit tillräckligt motiverad att fullfölja sin behandling, säger Galenicas vd och grundare Ronnie Wallin.

FOTO: JOSEFIN WIDELL HULTGREN

Ronnie Wallin
Vd & Grundare
Galenica

Ökad efterfrågan på veganska produkter

– Utöver att vi vill skapa produkter som hjälper, så genomsyras även vårt tänkande av hållbarhet i samtliga led. Från val av tidsenliga komponenter, till dess nedbrytning i naturen, till val av produktionsanläggningar, till leverans och efterföljande kvalitetssäkring. Vi implementerar produktionsprocesser med tonvikt på bevarande av naturresurser. För oss är det viktigt att våra produktionsenheter lever upp till våra miljökrav och att de ligger nära de marknader där vi verkar, säger Ronnie Wallin.

Galenica har även låtit ett oberoende externt bolag (ToxIntelligence AB) genomföra en hållbarhetsanalys av hjälpämnena i delar av produktsortimentet. Resultatet visar att krämbasen i en av företagets produkter står sig mycket bra ur ett hållbarhetsperspektiv av de mest förekomna produkterna inom produktkategorin på den svenska marknaden enligt Konsultrapporten (genomlysning av sju konkurrentprodukter ur ett hållbarhetsperspektiv), Konsultrapport – ToxIntelligence AB 2021. På senare år har efterfrågan på hållbara produkter och läkemedel ökat bland såväl förskrivare som patienter. Vår produkts hjälpämnen är av icke animaliskt ursprung och dessutom veganska, vilket är en viktig urvalsfaktor för allt fler användare, säger Fredrik Palmborg, nordisk produktchef på Galenica. ■

i
Medeon Science Park
| 205 12 | Malmö

En pålitlig partner för hud och miljö

Låt oss introducera dig för Oviderm® – en oparfymerad, återfuktande och mjukgörande kräm som tar hand om torr hud hos barn, vuxna och äldre.

Oviderm tar inte bara hand om din hud, utan värnar också om miljön. Vår kräm har utvecklats och tillverkas i Sverige. Den är helt vegansk och innehåller råvaror som vi är måna om skall vara producerade på ett ansvarsfullt sätt. Oviderm innehåller inga ingredienser med miljöfarliga egenskaper.

Hjälper mot torra förhållanden

Läs mer på **www.oviderm.se**

GALENICA
Galenica AB | Medeon Science Park | 205 12 Malmö

Oviderm (propylenglykol) är ett receptfritt läkemedel för behandling av torr hud som kan förskrivas av läkare. **Varningar och försiktighet:** Oviderm ska inte användas på brännskadad hud. Oviderm ska inte användas på eller omkring bröstvårtorna vid amning. Läs bipacksedeln noggrant innan användning.

Experterna svarar på hur patienters och konsumenters förväntningar påverkar morgondagens hudkräm

FOTO: KIM NORMAN

Pär Svahnberg
VD
Tox Intelligence

Hudkräm är en oumbärlig produkt för en god hudhälsa. Medicinsk hudkräm botar och lindrar hudsjukdomar medan kosmetisk hudkräm återfuktar och mjukgör. På senare år har förväntningarna på hudkräm ökat. Utöver god funktion ställs numera ofta krav på hållbarhetsparametrar som till exempel produktens och förpackningens miljöpåverkan eller tillverkarens arbete med sociala och etiska aspekter.

Vilka hållbarhetsaspekter kopplade till hudkräm är mest betydelsefulla för er och var ser ni störst utvecklingspotential framöver?

FOTO: PRIVAT

Fredrik Palmborg
Nordic Marketing Manager
Galenica

Vi på Galenica prioriterar ingredienser som är ofarliga för miljön, och så långt som möjligt arbetar vi med förnyelsebara råvaror i våra läkemedel.

Vi ser fram emot utvecklingen av nya återvinningsbara läkemedelsförpackningar. Nya direktiv inom EU för plastförpackningar kommer att driva utvecklingen framåt, säger Fredrik Palmborg, Nordic Marketing Manager på Galenica AB

GALENICA
PARTNER IN PHARMACEUTICAL TECHNOLOGY

FOTO: SUSANNA SONESSON

Andreas Sonesson
Överläkare vid kliniken för dermatologi och venereologi, Skånes Universitetssjukhus

Det är angeläget att producenten tar hänsyn till allt som kan innebära en miljöpåverkan från produkten/hudkrämen. Även förutsättningar i tidig produktionsfas kan innebära en miljöbelastning och allt bör göras för att minska skador på miljön ur ett hållbarhetsperspektiv, allt innehåll, tillsatta komponenter och konserveringsmedel i hudkräm bör redovisas. Producenten bör eftersträva att använda ämnen som inte har en skadlig effekt på miljön. Givetvis ska inte heller ämnen som kan framkalla kontaktallergi eller irritation på huden användas i produkten. Förpackningar av låg miljöbelastande karaktär bör användas och att använda exempelvis återvunnet material om det har mindre miljöbelastning bör uppmuntras. Att skapa förpackningar som går att återvinna bör också uppmuntras.

Andreas Sonesson svarar på experpanelen

FOTO: PRIVAT

Marcus Schmitt-Egenolf
Överläkare och professor idermatologi vid Umeå universitet

Regelbunden användning av medicinsk hudkräm är viktigt för de grupper som har behov av det, och där handlar det om ganska stora mängder. Det är därmed viktigt att även förpackningar har en så minimal miljöpåverkan som möjligt. Konsumenter och förskrivare skulle uppskatta om industrin jobbade mer med detta. Tillsatser i hudkrämer som är allergiframkallande eller hormonstörande ska förstås undvikas. Som konsument är det inte lätt at ha koll på detta - därför är det bra om en produkt har en producent-oberoende miljömärkning som Svanen (från Nordiska ministerrådet) eller Bra Miljöval (från Naturskyddsföreningen). Det finns EU-förordningar som reglerar ingredienserna i kosmetiska produkter. Beställer man på nätet utanför EU finns detta skydd inte. Dyra kosmetiska hudkrämers förpackningar har traditionellt ofta varit mycket påkostad. Det är inte bra för miljön, och man kan som konsument påverka marknaden via att prioritera produkter med ett mindre miljöavtryck.

Marcus Schmitt-Egenolf svarar på experpanelen

Denna artikel är i samarbete med **LEO Pharma.**

Atopiskt eksem har stor inverkan på många patienters livskvalitet och livsval

Atopiskt eksem har ofta stora konsekvenser för patienters sociala liv, livskvalitet och psykiska hälsa. Det är viktigt att öka kunskapen om de effekter atopiskt eksem har på alltifrån avgörande livsval till den dagliga livskvaliteten. Ytterligare en avgörande faktor är att sjukvården på ett så tidigt stadium som möjligt identifierar och erbjuder specialistbehandling till de patienter som har svårast besvär av sin sjukdom.

Text Annika Wihlborg

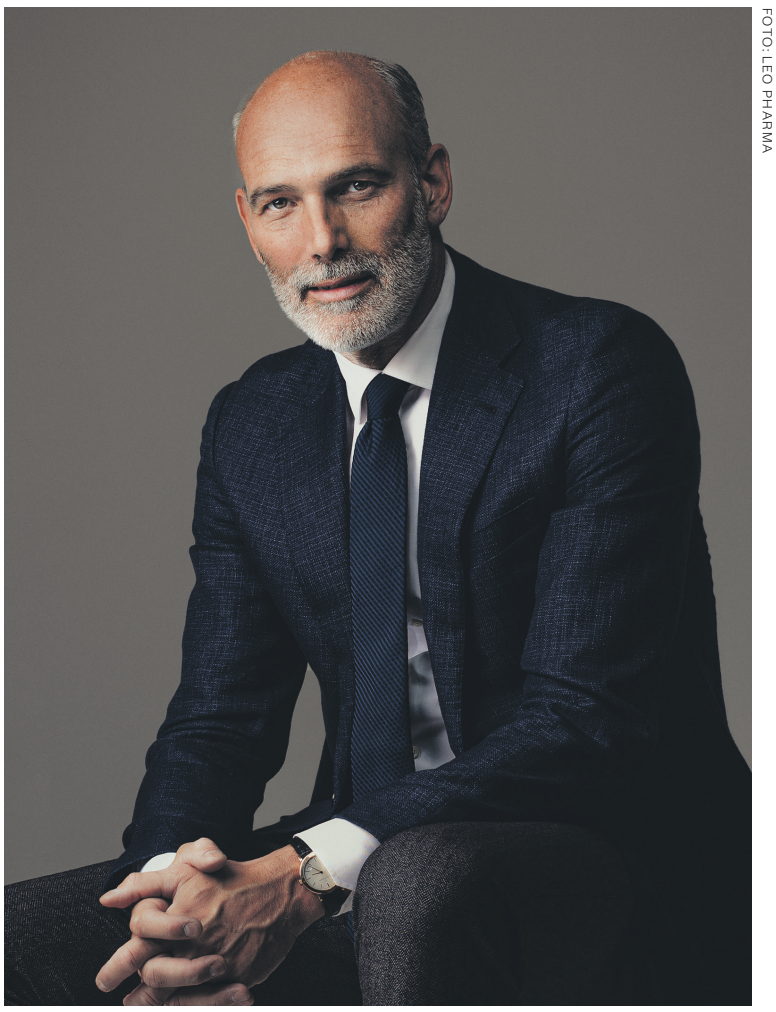

FOTO: LEO PHARMA

Pascal Van Peborgh
Medicinsk Chef
LEO Pharma

– Vi vill öka allmänhetens och beslutsfattares medvetenhet om atopiskt eksem, en folksjukdom som påverkar så mycket mer än bara huden. Av den patientundersökning, som vi gjort tillsammans med Atopikerna, framgår det att atopiskt eksem ofta har omfattande effekter på patienters livskvalitet. Bland de patienter som är värst drabbade påverkar sjukdomen bland annat deras livsval, sömnkvalitet och generella hälsorelaterade livskvalitet, säger Pascal Van Peborgh, Medicinsk Chef på LEO Pharma Nordic.

Stor inverkan på patienternas livskvalitet

Många respondenter uppger att de har levt med atopiskt eksem under större delen av livet och därför har anpassat sina liv efter sjukdomen. Ju svårare eksem en respondent har, desto sämre är den självrapporterade hälsan och desto fler utmaningar innebär sjukdomen i vardagen. Risken för att utveckla ångest eller depression är exempelvis betydligt högre bland patienter med svårt atopiskt eksem. Patienter med svårt atopiskt eksem tenderar även att vara mindre nöjda med den förskrivna behandlingen.

Pascal Van Peborgh betraktar det som LEO Pharmas ansvar att alltid stå på patientens sida, både genom att utveckla läkemedel som svarar upp till patienternas medicinska behov, samt genom att föra patientens talan i dialoger med exempelvis sjukvården samt politiker och andra beslutsfattare.

– Genom att samla information om konsekvenserna av att leva med atopiskt eksem och få mer information om patienternas livsvillkor ökar vi vår kännedom om patienternas behov. I det här sammanhanget är det viktigt att vi verkligen lyssnar på patienterna. Av undersökningen framgår bland annat att de patienter som är svårast drabbade av atopiskt eksem ofta får vänta längst på att få tillgång till specialistläkare och den rätta behandlingen. Det är viktigt att kännedomen om hur atopiskt eksem påverkar livskvaliteten på olika sätt ökar och att vi sänker barriärerna, så de patienter som har svårast besvär slipper vänta lika länge på att få rätt vård och behandling, säger Pascal Van Peborgh.

> Genom att samla information om konsekvenserna av att leva med atopiskt eksem och få mer information om patienternas livsvillkor ökar vi vår kännedom om patienternas behov.

Några insikter från:

Undersökning av livsvillkor för patienter med atopiskt eksem

Om LEO Pharma
Mer än 100 års erfarenhet av läkemedelsutveckling och upptäckter. Med ständigt fokus på patientens bästa, gör vi det möjligt för sjuksköterskor och läkare att erbjuda patienter anpassad vård.
Läs gärna mer: Leo-pharma.se

För de flesta har sjukdomen medfört begränsningar vad gäller utbildnings- och yrkesval samt familjebildning.

40% har svårigheter att somna, vilket oftast beror på klåda.

Undersökningen visar att atopiskt eksem har stora konsekvenser för det sociala livet, livskvaliteten och den psykiska hälsan bland de människor som lever med sjukdomen.

Nästan 20% har varit frånvarande från arbete eller studier på grund av atopiskt eksem under det senaste året.

Många tycker att det är svårt att sköta sin behandling eftersom det är besvärligt och /eller tidskrävande.

Graphics: Freepic MAT-50050

Läs gärna mer på: livetmedatopiskteksem.se

*Intensiv forskning ger **nytt hopp** för patienter med atopiskt eksem*

FOTO: SUSANNA SONESSON

ANDREAS SONESSON
överläkare vid kliniken för dermatologi och venereologi vid Skånes Universitetsjukhus

Text
Annika Wihlborg

Atopiskt eksem är en ärftligt betingad inflammatorisk hudsjukdom som patienter i många fall tvingas lära sig att leva med i många år. De senaste fem åren har den globala forskningen kring atopiskt eksem fått ett uppsving, vilket innebär att nya läkemedel och mjukgörande krämer är under utveckling. Det ger i sin tur nytt hopp till patienter med såväl svåra som mer lindriga besvär.

Atopiskt eksem är en långvarig hudsjukdom som förekommer hos både barn och vuxna. De atopiska eksemen är orsakade av brister i hudbarriären och en inflammation i huden som ofta blommar upp i perioder. Symtomen kan variera från mildare besvär med rodnad, torr och kliande hud till svåra besvär med ihärdig klåda och sprucken hud. Hittills saknas nationella riktlinjer för vården av patienter med atopiskt eksem, men bland annat patientföreningar arbetar aktivt för att patienter med just atopiskt eksem framöver ska omfattas av nationella riktlinjer. Det kan bland annat bidra till en mer jämlik vård.

Biologiska läkemedel kan ge avsevärd lindring

–Atopiskt eksem är en folksjukdom som påverkar många patienter och deras anhöriga. Det är därför mycket glädjande att forskningen på det här området på senare år har tagit ordentlig fart. För patienter med svåra besvär kan exempelvis den nya generationens biologiska läkemedel innebära en avsevärd lindring och därigenom även en förbättrad livskvalitet, säger Andreas Sonesson, överläkare vid kliniken för dermatologi och venereologi vid Skånes Universitetssjukhus.

> AI-baserade studier analyserar olika typer av kliniska data samt patientens biologiska markörer, vilket genererar nya möjligheter

Forskargrupper i hela världen publicerar kontinuerligt nya forskningsartiklar som resulterar i såväl nya biologiska läkemedel som nya mjukgörande krämer. Just mjukgörande krämer är en viktig del av egenvården för patienter med atopiskt eksem, inte minst eftersom de kan bidra till att förebygga skov.

Målstyrd individanpassad behandling

–De nya biologiska läkemedlen innebär att patienter med atopiskt eksem har tillgång till en större arsenal av olika behandlingsmöjligheter. Allt fler patienter erbjuds målstyrd och individanpassad behandling som utgår från varje individs specifika medicinska behov. Framöver kommer vi sannolikt att få se fler forskningsstudier där man tar hjälp av AI för att individanpassa vård och behandling. AI-baserade studier analyserar olika typer av kliniska data samt patientens biologiska markörer, vilket genererar nya möjligheter, säger Andreas Sonesson.

Andra forskningsstudier har resulterat i självskattningsinstrument som gör det möjligt för patienten att på ett strukturerat sätt dela med sig av sina sjukdomsupplevelser och sin bild av hur det är att leva med atopiskt eksem. Data från den här typen av självskattningsinstrument ger läkare en mer komplett bild av patientens behov.

Identifiera dina individuella triggers

En central fråga för patienter med atopiskt eksem och deras anhöriga är att förstå vad de själva kan göra för att uppnå en så god livskvalitet som möjligt.

–En trygg och tillgänglig vårdkontakt är en viktig bas. Det är också av stor vikt för patienten att ha god kännedom om sin sjukdom, det underlättar bland annat den så viktiga egenvården i form av regelbunden användning av mjukgörande kräm. Identifiera de individuella triggers som bidrar till att ditt atopiska eksem blossar upp, exempelvis vid stress eller infektioner. Det kan också vara bra att utbyta erfarenheter med andra patienter med just atopiskt eksem, exempelvis via patientföreningar, säger Andreas Sonesson.

Läs mer om atopiskt eksem på folkhalsasverige.se

Graphic: Shutterstock

Karin har lärt sig att leva med sitt atopiska eksem

Text
Annika Wihlborg

För Karin Esaiasson har atopiskt eksem varit en sjukdom som funnits med hela livet. Redan som bebis fick hon sina första böjveckseksem som aldrig försvann. I stället utvecklades de till atopiskt eksem, en inflammatorisk hudsjukdom som många svenskar diagnostiserats med. Först som senior fick hon tillgång till ett behandlingsalternativ som verkligen gör skillnad för livskvaliteten.

–Eftersom jag fick sjukdomen redan som spädbarn och atopiskt eksem är en kronisk sjukdom så har mina atopiska eksem varit en naturlig del av livet så länge jag kan minnas. Eftersom det här är en hudsjukdom som går i skov så har jag upplevt en del lindrigare perioder, bland annat i tonåren och i slutet av trettioårsåldern. Annars har jag fått vänja mig vid att anpassa min tillvaro efter sjukdomen, säger Karin Esaiasson, som idag är 69 år.

Så fick Karin anpassa sin vardag

När hon var barn fanns det inte så många effektiva behandlingsalternativ att tillgå för personer med atopiskt eksem. Karin minns att hon blev insmord med en salva som innehöll tjära och att hon fick bada fötterna i mörklila kaliumpermanganat när eksem kliade som värst.

–Jag har länge haft stora problem med atopiskt eksem på händerna och fötterna. När jag kom hem från skolan ibland fick jag bada fötterna i kaliumpermanganat utan att ta av strumporna först. Att ta av strumporna gjorde ju så ont eftersom sockarna fastnade i såren i mitt vätskande eksem. Vintertid fick jag ofta i stora sprickor i händer och fötter. Det hände också att jag tappade naglar, säger hon.

> Jag kan verkligen rekommendera andra med atopiskt eksem att bli medlem i en patientförening.

Medlemskap i Atopikerna var en ögonöppnare

–När jag gick med i patientföreningen Atopikerna blev det verkligen en vändning för mig. Innan jag gick med hade jag bara träffat en vuxen person med atopiskt eksem. Nu befann jag mig plötsligt i ett sammanhang där massor av människor delade mina erfarenheter och visste precis hur det kan vara att leva med atopiskt eksem. Det kändes jättebra att veta att jag inte är ensam om mina besvär, säger Karin Esaiasson.

För henne innebar medlemskapet i Atopikerna också att hon lärde sig mer om sin sjukdom, vilket i sin tur gav en större förståelse för hennes individuella triggers.

–Jag kan verkligen rekommendera andra med atopiskt eksem att bli medlem i en patientförening. Det ger så mycket tillbaka att dels kunna utbyta erfarenheter med andra personer som delar dina erfarenheter, dels att lära sig mer om atopiskt eksem och vilken medicinsk hjälp det finns att få, säger Karin Esaiasson.

Mjukgörare och biologiskt läkemedel blev vändningen

För två år sedan kom Karin Esaiasson till en läkare som informerade henne om vikten av att regelbundet använda mjukgörare, inte minst i förebyggande syfte. Sedan dess använder hon mjukgörande kräm två gånger om dagen. Den allra viktigaste milstolpen, behandlingen som verkligen fick saker och ting att vända, var dock det biologiska läkemedel som Karin Esaiasson ordinerades via en hudläkare.

–När jag för ett drygt år sedan började ta det biologiska läkemedlet märkte jag direkt en stor skillnad. Mina eksem blev lindrigare och läkte sakta men säkert. Det var verkligen skönt att efter alla dessa år slippa klåda. Den här behandlingen har verkligen stärkt min livskvalitet, det är som natt och dag. Mitt råd till andra personer med atopiskt eksem är att våga stå upp för sin sak och kräva att få remiss till en hudläkare som kan betrakta din sjukdom utifrån ett helhetsperspektiv och även kan ge dig tillgång till de senaste behandlingsalternativen om det behövs utifrån ett medicinskt perspektiv, avslutar Karin.

FOTO: PRIVAT

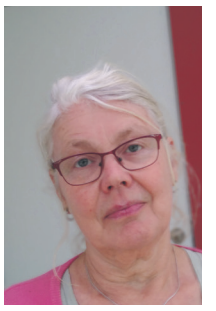

Karin Esaiasson

Intensiv forskning kan bidra till ökad livskvalitet för psoriasispatienter

FOTO: KAROLINSKA INSTITUTET

Mona Ståhle
Professor i dermatologi
Karolinska Institutet

Psoriasis är en folksjukdom som kännetecknas av röda, fjällande utslag på huden och inflammation både i huden och inuti kroppen. Uppskattningsvis mellan 200 000 och 300 000 svenskar har diagnostiserats med psoriasis och symtomen varierar från milda till svårartade. Det bedrivs mycket forskning på psoriasis, dessutom lanseras kontinuerligt nya effektiva läkemedel, både för invändigt bruk och i form av salvor.

Text Annika Wihlborg

Det finns olika former av psoriasis. De flesta går inte över men symptomen kan försvinna i perioder med hjälp av olika behandlingar. Mjukgörande och avfjällande krämer och salvor är den grundläggande behandlingen ofta i kombination med inflammationsdämpande medicinska krämer. Personer med svårare former behandlas lämpligen med systemiska läkemedel i form av tabletter och injektioner i huden.

–Både arv och miljö har betydelse för vem som utvecklar psoriasis. Risken att få sjukdomen ökar om det finns genetiska anlag för psoriasis i familjen. Psoriasis debuterar ofta i ungdomen, men man kan få sjukdomen när som helst under livet. Det är inte ovanligt att psoriasis triggas i gång av infektioner och av livsomvälvande händelser som orsakar stress, exempelvis en skilsmässa eller ett dödsfall i familjen, säger Mona Ståhle, professor i dermatologi vid Karolinska Institutet.

Forskning kring samband mellan psoriasis och hjärt- och kärlsjukdomar

–Mycket forskning bedrivs kring psoriasis, inte minst eftersom det är en folksjukdom. Ett fokusområde är sambandet mellan psoriasis och psoriasisartrit, en kronisk ledsjukdom med stark koppling till just psoriasis. Ytterligare ett fokusområde för forskningen berör sambandet mellan psoriasis och hjärt- och kärlsjukdomar. Studier visar på att individer med svår psoriasis generellt sett löper större risk att drabbas av åderförkalkning och olika typer av hjärtsjukdomar, vilket även inkluderar ökad risk för hjärtinfarkt, säger Mona Ståhle.

Sund livsstil kan hålla sjukdomen i schack

Den viktigaste åtgärden för att själv hålla sin psoriasis under kontroll är att ha en sund livsstil, undvika rökning, motionera regelbundet och i så stor utsträckning som möjligt undvika stress eftersom det är en drivande faktor för psoriasis.

–Andra forskningsprojekt berör sambandet mellan psoriasis och depression. Tidigare ansåg man att det sociala stigmat i att ha en hudsjukdom var den främsta orsaken till depression bland psoriasispatienter, men senare forskning tyder på att det också kan finnas ett samband mellan depression och den låggradiga inflammation som psoriasispatienter har, säger Mona Ståhle.

Glädjande utveckling av effektiva läkemedel

Under senaste decenniet har ett flertal synnerligen effektiva psoriasisläkemedel blivit tillgängliga. Dessa har förändrat det dagliga livet för många individer med svår psoriasis. Att helt bota psoriasis är idag tyvärr inte möjligt men målsättningen är att sjukdomen ska påverka livet och hälsan så lite som möjligt.

Lämna inget osagt!

När du träffar din läkare är det viktigt att du vågar vara öppen och ger en tydlig bild av hur din psoriasis påverkar dig. Psoriasis innebär ofta en samsjuklighet, exempelvis en samtidig psoriasisartrit som kan innebära smärta i leder. Genom att ge din läkare en helhetsbild av hur du mår, bör ni tillsammans hitta en behandlingsplan som passar just dig – för ditt välmående!

Janssen-Cilag AB Box 4042, SE-169 04 Solna, Sweden
Tel +46 8 626 50 00, Fax +46 8 626 51 00, www.janssen.com/sweden

God livskvalitet är möjlig för individer med flera autoimmuna sjukdomar

För individer med en autoimmun sjukdom, exempelvis psoriasis, är risken att utveckla en eller flera andra autoimmuna sjukdomar relativt hög. Mari Törnkvist har psoriasis men har även diagnostiserats med ytterligare två autoimmuna sjukdomar: ulcerös kolit och blefarit, kronisk ögoninflammation.

FOTO: SHUTTERSTOCK

Text Annika Wihlborg

–Min sjukdomsresa började 2014. Jag fick problem med magen och blödningar från tarmen. Samma år fick jag diagnosen ulcerös kolit, en inflammatorisk sjukdom som orsakar inflammationer och sår i tjock- och ändtarmen. Samtidigt hade jag problem med eksem på händerna, svamp på fötterna och tånaglar som ramlade av. Läkarna trodde först att det rörde sig om kontakteksem, men 2015 fick jag diagnosen psoriasis, säger Mari Törnkvist.

Hon hade först en läkarkontakt på ett sjukhus men kände sig inte nöjd eftersom hon fick möta nya läkare vid varje besök. Efter att ha begärt att i stället få behandling via ett annat sjukhus vände situationen.

–Sedan 2016 har jag behandlats av samma team av läkare och sjuksköterskor, vilket känns jättebra. Min läkare har sagt att de är beredda att lyfta på varenda sten för att hitta rätt behandlingsform för mig. För personer med autoimmuna sjukdomar är det viktigt att hitta en bra läkarkontakt eftersom såväl symtomen som faktorerna som kan framkalla ett skov varierar från individ till individ, säger hon.

Tvingas tacka nej till mycket

2020 fick Mari ytterligare en autoimmun sjukdom, blefarit, en typ av ögonlocksinflammation som ofta är kronisk och går i skov.

Genom åren har Mari provat många olika typer av behandlingar för sin psoriasis, från kortisonsalvor till ljusterapi. För ett drygt år sedan fick hon prova en ny typ av behandling som bidrar till att hålla sjukdomssymtomen i schack och bidrar till en förhöjd livskvalitet.

–Rent fysiskt mår jag jättebra av de biologiska läkemedlen, men den här typen av sjukdomar gör avtryck även på den psykiska hälsan. Jag levde tidigare ett väldigt socialt liv, men sedan jag blev sjuk har jag tvingats tacka nej till väldigt mycket. Jag kan inte heller åka till simhallen med mina barn, säger hon.

Maris tillvaro har förändrats drastiskt sedan hon diagnostiserades med sina tre autoimmuna sjukdomar. Samtidigt strävar hon alltid efter att tänka positivt, inte fokusera alltför mycket på sjukdomsbesvären och att i stället uppskatta det hon faktiskt kan göra.

–Mitt råd till andra personer med autoimmuna sjukdomar är att söka stöd hos familjen, men även hos andra med samma diagnos. Det finns Facebookgrupper för de flesta autoimmuna sjukdomar där man kan dela erfarenheter och kanske även hitta nya bekantskaper, avslutar Mari.

FOTO: PRIVAT

Mari Törnkvist

Läs mer om psoriasis och autoimmuna sjukdomar på: **folkhalsasverige.se**

Sjukvårdens kompetens att känna igen hudsjukdomar på mörk hud behöver stärkas

FOTO: KAROLINSKA INSTITUTET

Text
Annika Wihlborg

Många vanliga hudsjukdomar, däribland atopiskt eksem, tar sig ofta andra kliniska uttryck i mörk hud jämfört med i ljus hud. Läkarutbildningen tar sällan upp hur hudförändringar ter sig i mörk hud. Det är ur jämlikhetsperspektiv angeläget med en förändring eftersom uppskattningsvis 2 miljoner svenskar är utlandsfödda, varav 1 miljon ifrån Asien, Sydamerika eller Afrika och därmed oftare har en melaninrik hud.

Många hud-och infektionssjukdomar karakteriseras av rodnad och röda utslag i huden, men hos mörkhyade framträder inte det röda på samma sätt. Det beror på att rodnande döljs av bakgrundsmelaninet. Det kan leda till att patienter med melaninrik hud får vänta längre på att få rätt diagnos och därmed adekvat behandling.

–Patienter med melaninrik hud är underrepresenterade i medicinsk forskning, undervisning och litteratur. En förstärkt kunskap om sjukdomars utseende och variation i frekvens på melaninrik hud är därför viktig. På senare år har frågan uppmärksammats allt mer i media, lyfts av läkarstudenter och av patienter. Nu pågår ett arbete med att revidera läkarutbildningens läroböcker i hudsjukdomar. Det pågår även ett arbete med att ta fram en bildbank med bilder på vanliga hudsjukdomar i melaninrik hud, säger professor Maria Bradley som ansvarar för läkarutbildningen av hudsjukdomar vid Karolinska institutet och leder en forskningsgrupp med fokus på atopiskt eksem.

Läkemedelskandidater för eksem bör testas på olika befolkningar

Ytterligare en viktig faktor för jämlik vård är SwedAD, ett nationellt kvalitetsregister där alla patienter som ordineras systemläkemedel för sitt atopiska eksem ska ingå. Syftet med kvalitetsregistret är att på ett strukturerat sätt följa upp de nya läkemedel som förskrivs till denna patientgrupp.

–Registret är viktigt för att vi ska kunna mäta effekten av och eventuella biverkningar som kan associeras med nya läkemedel mot atopiskt eksem. Registret ger sjukvården en möjlighet att öka sin kunskap om hur olika läkemedel fungerar i praktiken på en bredare patientgrupp än i läkedelstudier.
Vi behöver säkerställa att det är rätt patienter som behandlas, och att de behandlas rätt, det vill säga på ett optimalt sätt. Därför är det viktigt att alla patienter som får systembehandling mot atopiskt eksem registreras i det nationella kvalitetsregistret, säger Maria Bradley.

Forskningen har på senare år identifierat många nya läkemedelskandidater och nya behandlingar som riktar sig just till patienter med atopiskt eksem. I dagsläget finns många olika behandlingsalternativ att tillgå, däribland biologiska läkemedel som ges som injektioner samt små syntetiska molekyler i tablettform som påverkar immunförsvaret och minskar eksemet. Enligt Maria Bradley kan patienter med atopiskt eksem förvänta sig en mängd nya läkemedel även under de kommande åren. Hon betonar samtidigt vikten av att läkemedelsprövningarna görs på olika populationer för att få fram mer individanpassade behandlingar.

> Patienter med melaninrik hud är underrepresenterade i medicinsk forskning, undervisning och litteratur.

Maria Bradley
Karolinska Institutet

i
Maria Bradley ansvarar för läkarutbildningen av hudsjukdomar vid Karolinska institutet

ILLUSTRATION: SHUTTERSTOCK

Levnadsvanor påverkar **psoriasis**

Text
Fredrik Söderlund

Psoriasis medför risk för hjärt-kärlsjukdomar, fetma och diabetes. Sundare levnadsvanor och mer samarbete är nyckeln till förbättring, menar överläkaren och professor i dermatologi vid Umeå universitet Marcus Schmitt-Egenolf.

> Idag har biologiska läkemedel som interleukinhämmare gjort det möjligt att i många fall uppnå fullständig läkning av huden under långa perioder.

För 15 år sedan startades PsoReg (Svenska Psoriasisregistret). Registret introducerade frågor om kliniska- och patientrelaterade behandlingsresultat. Marcus Schmitt-Egenolf är registerhållare.

- PsoReg är en genomgripande innovation som la grunden för en effektivare och mer jämlik psoriasisvård. Vårdgivare och vårdtagarna får en objektiv beskrivning av behandlingsresultatet. Vi kunde även påvisa ojämlikhet i tillgång till behandlingen, såsom regionala skillnader och att yngre har bättre tillgång till modern behandling. Generellt är det fortfarande allt för många som inte uppnår ett acceptabelt behandlingsresultat enligt Socialstyrelsens riktlinjer.

Bra levnadsvanor minskar risken

Marcus Schmitt-Egenolf menar att psoriasis gör en särskilt utsatt för konsekvenserna av bristfälliga levnadsvanor. Psoriasis i sig medför en förhöjd risk för hjärt-kärlsjukdomar, fetma och diabetes. I Sveriges nationella riktlinjer för psoriasis från Socialstyrelsen har vi därför skrivit avsnittet ”Levnadsvanor och samsjuklighet”. I en nyligen publicerad studie kunde vi även visa att samsjuklighet påverkar den psykiska hälsan mer än själva hudsjukdomen.

Biologiska läkemedel

Före introduktionen av biologiska läkemedel var behandlingen av psoriasis frustrerande, menar Marcus Schmitt-Egenolf.

- Man kunde bara uppnå en viss förbättring av huden. Idag har biologiska läkemedel som interleukinhämmare gjort det möjligt att i många fall uppnå fullständig läkning av huden under långa perioder. Det är fantastiska framsteg som läkemedelsindustrin har uppnått, och ännu effektivare läkemedel är på väg. Men det finns gränser. Läkemedelsbehandling kan inte kompensera för bristfälliga levnadsvanor.

- Vi är skyldiga att förklara till en som lider av psoriasis att vi kan behandla huden med läkemedel, men att både ett optimalt behandlingsresultat av huden och en förbättring av den övergripande hälsan bara kan uppnås genom att justera levnadsvanor. Detta är särskilt viktigt nu när Corona-pandemin har klargjort betydelsen av god hälsa och motståndskraft. När PsoReg startade var tanken att främja en holistisk psoriasisbehandling med frågor som vikt, midjemått, alkohol/tobakskonsumtion samt livskvalitets-mätningar. Hudläkarna upplevde framgången som användande av dessa verktyg möjliggjorde. Jag är stolt över hur bra vi samarbetar i dessa frågor mellan olika aktörer från professionen, myndigheterna och brukarrepresentanter.

Samarbete mellan primär- och specialistvården

Det är grundläggande att vi siktar gemensamt på frisk hud och optimal generell hälsa, menar Marcus Schmitt-Egenolf. Hudläkaren är ofta en central vårdgivare för de som lider av psoriasis. I detta möte uppstår ett bra tillfälle att diskutera levnadsvanor. En tidspressad sjukvård behandlar ibland bara levnadsvanors symptom i stället för att adressera det underliggande problemet. I de tillfällen sjukvården tar upp levnadsvanor begås ofta misstaget att bortse från samhällenas förutsättningar, vilket begränsar individens möjlighet att uppnå hälsosammare levnadsvanor. Det är viktig att vi utgår från den enskildes önskemål och möjligheter och stödjer erfarenhetsutbyte mellan de som har psoriasis. Men jag är optimistisk; det är allt fler som tar handlingskraft från insikten att de är samma levnadsvanor som gynnar den egna, samhällets och planetens hälsa.

FOTO: PRIVAT

Marcus Schmitt-Egenolf
Överläkare och professor i dermatologi vid Umeå universitet

För bättre följsamhet

Visste du att Canoderm och Miniderm finns som kombinationsförpackningar? De innehåller en 500g pump och en 100g tub som är lätt att ta med sig.

Canoderm 5% kräm (karbamid) är ett receptfritt läkemedel mot torr hud och för att förebygga återfall av atopiskt eksem.
Läs bipacksedeln noggrant. ACO Hud Nordic AB. www.aconordic.com

Miniderm 20% kräm (glycerol) är ett receptfritt läkemedel mot torr hud. Läs bipacksedeln noggrant. ACO Hud Nordic AB. www.aconordic.com

CAN2109095E1

Denna artikel är **i samarbete med with ITCHY.**

ITCHY
HUMAN CENTRIC FORMULA

2019

Lanserades det svenska hälsotech-företaget

FOTO: ITCHY

Samira Idris deltar i ITCHY:s kampanjfilm om hur det är att leva med icke-normativ hud

OM ITCHY

Det nylanserade svenska hälsotech-företaget ITCHY grundades 2019 av en psoriasispatient och erbjuder idag marknadens första produktabonnemang i form av en app och en serie mjukgörande veganska krämer för kroniska hudsjukdomar. Genom att samla hela behandlingen på ett ställe vill ITCHY hjälpa fler att hantera och lindra sina besvär för ökad livskvalitet.

ITCHYs krämer är 100% veganska och tillverkas i Sverige med anpassning till torrt och kallt klimat. De är dermatologiskt testade på känslig och allergisk hud, samt formulerade med kliniskt testade ingredienser. Krämerna är doftsatta och finns även i en doftfri variant. Krämerna är framtagna baserade på dialoger och data från 16 000 personer med psoriasis och atopisk dermatit.

FOTO: ITCHY

ITCHY vill ändra synen på hur normal hy ser ut

Människor med psoriasis eller atopiska eksem behöver många gånger ta ansvaret för, och planera, sin egen vård, trots att behandlingarna ofta är komplexa och svåröverskådliga. Inte sällan innebär dessutom diagnoserna en avsevärd emotionell belastning för de utsatta.

Hur psoriasis och atopiska eksem tar sig uttryck varierar kraftigt från person till person och problemen kan vara svårbehandlade. Detta till trots förväntas patienterna ta ett mycket stort ansvar för hur behandlingen ser ut. Många tvingas lida under långa perioder innan de slutligen lyckas fundera ut vilka preparat som fungerar och i vilken styrka och mängd, samt vad de kan äta för att reducera irritation och inflammation.

– Det kan ta lång tid innan man hittar rätt och kan börja må bättre, vilket beklagligt nog innebär att dessa människor är överrepresenterade i depressions- och självmordsstatistiken. Därför tog vår grundare Johannes, som själv har psoriasis, initiativet till att starta ITCHY, berättar Caj, som är marknadschef på ITCHY.

360° stöd för hudproblem

Målet med företaget är att ge patienter ett 360° stöd kring allt som har med deras hudproblem att göra. Som ett första steg fokuserade Itchy på att ta fram produkter för att lindra ett problem som nästintill alla med dessa hudproblem delar: mycket torr hy.

– De mjukgörande krämer som finns är gjorda för sjukhus; burkarna är jättelika, krämerna luktar unket och det tar lång tid innan de absorberas av huden. Kort sagt är de inte gjorda för konsumenter. Vi valde därför att utveckla vårt koncept från andra hållet.

Mjukgörare baserade på studie

Caj berättar att ITCHY därmed frågade 16 000 personer om vad de ansåg vara det viktigaste med mjukgörande krämer. Baserat på resultatet utformades sedan ITCHY:s första produkter, som är dermatologiskt och kliniskt testade under hårda krav.

– Vi har två olika sorters receptfria produkter, The Body Cream och The Body Cream Doftfri, specifikt framtagna för att lindra symptomen för atopiker respektive psoriatiker. De mjukgörande ingredienserna såväl återfuktar som minskar irritation och rödhet.

Läs mer om ITCHY på

itsitchy.com

> ITCHY-appen är ett värdefullt verktyg i detta; här kan man lägga alla sina behandlingar på autopilot och samtidigt lära sig mer om sitt tillstånd och hur det utvecklas, vilket bidrar till att normalisera den bild man har av sin egen hud.

ITCHY-App: lär dig mer om din hud

ITCHY har släppt ett flertal ytterligare produkter, inklusive kosttillskott med antiinflammatoriska ingredienser för att stärka huden från insidan, ansiktskrämer, schampon och duschkrämer. Företaget erbjuder även ITCHY Premium App, en app för patienter, av patienter. Appen är nu Sveriges största för psoriatiker och atopiker. Caj betonar att det lär komma att ta tid att förändra synen på vad en normal hy ska vara, men att det är ett oerhört viktigt arbete.

– ITCHY-appen är ett värdefullt verktyg i detta; här kan man lägga alla sina behandlingar på autopilot och samtidigt lära sig mer om sitt tillstånd och hur det utvecklas, vilket bidrar till att normalisera den bild man har av sin egen hud. I slutänden vill vi att alla ska våga visa sin hud. Ingen ska behöva skämmas för att sätta på sig badkläderna och ta sig iväg till stranden, avslutar Caj.

KRÖNIKA

PSORIASISFÖRBUNDET

Mer kunskap om psoriasis är en vinst för alla

FOTO: DANIEL ÖSTLUND

Barbra Bohannan

När jag har svåra skov blir den stora utmaningen att hitta lämpliga förklaringar till min lärare, kurskamrater eller t o m till Försäkringskassan. Vad jag än väljer medför det alltid att jag känner mig mycket utlämnad. Hur förklarar man att det inte ens går att sätta på sig underkläder eller att kunna sitta och att varje toalettbesök är en plåga?

Det värsta med sjukdomen är inte klådan, placken, den torra huden eller smärtan. Det är att man tappar en del av sig själv, och det känns som att man aldrig kommer att få tillbaka den igen.

Känner du igen dig i citaten ovan?

Text Barbra Bohannan

Förhoppningsvis gör du inte det, men risken är rätt stor att det finns någon i din familj eller i din vänkrets som lever med psoriasis och dagligen möter utmaningar som andra kan ha svårt att sätta sig in i. En sjukdom som inte bara är väldigt synlig utan som tidvis kan vara mycket plågsam, inte bara fysiskt utan även psykiskt. En sjukdom som leder till att många som lever med den tidvis kan känna sig mycket ensamma, frustrerade och utlämnade.

En komplex sjukdom kräver individbaserad vård

Vi vet att psoriasis kan vara en komplex och svårbehandlad sjukdom med en stor inverkan på livskvaliteten. Den kan skilja sig mycket från person till person och många drabbas utöver sina besvär i huden även av ledvärk, ryggproblem, mag- och tarmsjukdomar och annan samsjuklighet. Därför är det viktigt att alla delar av vården fungerar, alltifrån bemötandet i primärvården till avancerad läkemedelsbehandling i specialistvården. Individens behov och förutsättningar måste sättas i fokus och en generöst tilltagen behandlingspalett är A och O för att säkerställa möjligheten att hitta en effektiv vård och behandling.

Förutsättningarna finns för en fantastisk psoriasisvård

Förutsättningarna har vi här i Sverige. I Läkemedelsverkets behandlingsrekommendationer för psoriasis så tas det upp närmare 30 olika typer av behandling för psoriasis som finns tillgängliga. Däribland de allra modernaste biologiska läkemedlen, för de svårast sjuka. Utöver detta har vi en forskarkår som tillhör världseliten inom området, samt nationella riktlinjer som Socialstyrelsen tagit fram för att ge beslutsfattarna rätt verktyg för att kunna prioritera psoriasisvården.

Men verkligheten är inte fullt så ljus. I ett flertal undersökningar som genomförts av Psoriasisförbundet och andra aktörer så vittnar många om att de inte får gehör för sina önskemål om att få en mer effektiv behandling eller erbjudas en annan typ av behandling, exempelvis klimatvård. Undersökningarna visar även att samsjuklighetsproblematiken och de risker och svårigheter den innebär sällan eller aldrig tas upp vid vårdbesöken. Utmaningarna är särskilt stora i primärvården, där kunskapen om psoriasis visar på stora brister.

Mer kunskap om psoriasis behövs för en jämlik vård i hela landet

Därför behövs vi. Och med vi avses inte bara Psoriasisförbundet som organisation, utan alla som tar sig tid att inhämta kunskap, vidga sina vyer och sin förståelse och som därigenom kan bidra till att läget förbättras runt om i landet. Idag har vi inte en jämlik psoriasisvård i Sverige. Men vi har alla möjligheter för att få en fantastisk sådan. Tidningen du håller i din hand kan bidra till detta. Tipsa en vän som du vet eller misstänker har psoriasis om att läsa den. Jobbar du inom vården kan du ge den till en kollega som möter personer som lever med psoriasis. Varje person som genom en ökad kunskap och förståelse om sin psoriasis får bättre förutsättningar för att leva ett friskare liv är en högvinst. Att få den bästa psoriasisvården kanske idag är något av ett postkodlotteri. Men genom att utbilda så många vi kan så jämnar vi ut oddsen.

Vill du veta mer om psoriasis?

Besök Psoriasisförbundet på:
www.psoriasisforbundet.se

Med sikte på **förbättrade spraybara hudläkemedel**

Huden har flera viktiga uppgifter. Den skyddar till exempel våra kroppar mot bakterier, virus och mot solens skadliga strålning. Huden hjälper oss också att hålla kroppstemperaturen på en lagom nivå, lagrar fett och vätska samt hindrar kroppen från att torka ut. Många individer har dock hudproblem och vissa utvecklar även sjukdomar. Psoriasis exempelvis är en mycket vanlig sjukdom i Sverige och i övriga världen. Den uppträder ofta som områden med röd och fjällande hud, men påverkar hela kroppen, och en effektiv och användarvänlig behandling är därför viktig för patienten.

Text Annika Wihlborg

FOTO: DANIEL GUAL

Ola Holmlund
VD
Lipidor

Det svenska forsknings- och utvecklingsbolaget Lipidor tar fram nya läkemedel för behandling av hudsjukdomar som psoriasis, atopisk dermatit (eksem) och bakteriella hudinfektioner genom att omformulera välbeprövade läkemedelssubstanser.

Grunden till Lipidors engagemang i psoriasis och andra hudsjukdomar är sprunget ur den innovation som en ledande grupp av lipidforskare vid Karolinska Institutet och Stockholms universitet hade som utgångspunkt när de startade bolaget för drygt tio år sedan. Målsättningen var att utveckla en användarvänlig och effektiv ”drug delivery” metod för topikal (på huden) applicering av läkemedel. Grundarna har framgångsrikt tagit fram och patenterat en formuleringsteknologi under namnet AKVANO® som möjliggör att välbeprövade läkemedel kan omformuleras och förbättras med avseende på effekt, biverkningar och användarvänlighet.

> Att utveckla nya läkemedel från grunden tar ofta många år och är dessutom förenat med hög risk

–Det senare är viktigt därför att alla tre faktorerna bidrar till en ökad sannolikhet att patienten följer sin läkares rekommendationer och fullföljer sin behandling. Vi hoppas att bolagets första läkemedelskandidat, som har visat positiva resultat i en fas 3-studie, snart blir godkänt för behandling av psoriasis. Vi hoppas också att det nya potentiella läkemedlet i form av en användarvänlig spray, som är kladdfri och snabbtorkande, kommer att bli ett uppskattat behandlingsalternativ, säger Lipidors vd Ola Holmlund.

Förkortad utvecklingstid och minskad risk

Att utveckla nya läkemedel från grunden tar ofta många år och är dessutom förenat med hög risk. Lipidor använder en egenutvecklad formuleringsteknologi för att vidareutveckla välbeprövade läkemedel, vars patenttid löpt eller kommer att löpa ut, genom omformulering och förbättring med avseende på effekt, biverkningar och användarvänlighet, så kallade supergenerika. Den innovativa formuleringsplattformen innebär att bolaget kontinuerligt kan ha flera läkemedelsprojekt på gång samtidigt och att utvecklingstiden kan förkortas väsentligt. Fokus är på utvecklingen av hudläkemedel i sprayform som har många fördelar för användaren. Utöver att sprayen lättare absorberas av huden minimerar den även risken att överföra bakterier från händerna till kroppen i samband med appliceringen.

–Bolagets framgångar så här långt stöttar oss i vår vision om att etablera vår innovativa teknologi, AKVANO®, som en ledande formuleringsplattform vid utveckling av hudläkemedel. Vidare uppmuntrar de många framstegen oss i vårt fortsatta arbete för att förbättra vardagen för miljontals individer med hudsjukdomar, sammanfattar Ola Holmlund.

Läs mer på:
www.lipidor.se

Artikeln är skriven i samarbete med **Lipidor.**

lipidor

Locobase®

När vanlig hudvård inte räcker till

För att förebygga och behandla en problematisk hud krävs kontinuerlighet.

För att förlänga de goda perioderna behövs daglig hudvård som underhåller och förebygger. När skoven kommer behövs behandlande produkter. Locobase erbjuder effektiva och väldokumenterade hudvårdsprodukter som har använts i generationer för torr, känslig och atopisk hud. Utvecklade tillsammans med skandinaviska dermatologer.

I över 30 år har Locobase Repair hjälpt personer med problemhud att lindra och reparera när skoven kommer.

Nu finns även Everyday Special produkterna – för att hjälpa till att skapa en bra daglig hudvårdsrutin för dig med torr, känslig och atopisk hud, och därmed förlänga de goda perioderna.

Hela familjens reparationskräm

Locobase Repair är en specialkräm som effektivt återfuktar, skyddar och reparerar torr och sprucken hud. En skadad hudbarriär gynnas av hudvårdskräm med högt och specifikt fettinnehåll.

- Återuppbygger en försvagad hudbarriär
- Innehåller hudidentiska fettämnen
- Fetthalt: 63%
- Kliniskt testad
- Effektiv utan sveda

[1]IQVIA W3221_Value_Total pharmacy

Daglig omvårdnad för torr, känslig och atopisk hud

Nu finns Locobase Everyday Special – ett nyutvecklat produktkoncept med innovativa formuleringar, för daglig omvårdnad av problematisk hud. Så att du kan ta hand om din hud året runt, och förlänga de goda perioderna med mer välmående hud.

- Lugnar huden och ger långvarig återfuktning
- Hjälper till att lindra kliande och irriterad hud
- För vuxna och barn från 0 år
- Rekommenderas av Asthma Allergy Nordic

ASTHMA ALLERGY NORDIC SELECTED WITH CARE

Finns på ditt apotek. Läs mer på Locobase.se.

SE_Loc_480_Sept 2021